

LIEPĀJAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE

«ZĪĻUKS»

Reģ. Nr. 3001901778

Grīzupes ielā 29, Liepājā, LV-3414, tālrunis 27899835

APSTIPRINU

Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Zīļuks"

_____ vadītāja Lāsma Feodosova

2026. gada 14. augustā.

Izdots saskaņā ar Liepājas valstspilsētas

pašvaldības izpilddirektora

09.07.2026. rīkojumu Nr. 136/2.1.1

Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Zīļuks"

rīcības plāns gaisa telpas apdraudējuma gadījumā

I. Vispārīgie noteikumi

1. Šis rīcības plāns nosaka kārtību, kādā izglītības iestādē (turpmāk - iestāde) organizējama rīcība gadījumos, kad saņemts oficiāls agrīnās brīdināšanas sistēmas (piemēram, šūnu apraide) paziņojums par gaisa telpas apdraudējumu vai gadījumos, kad iestādes vadītājs vai viņa norīkota atbildīgā persona redz nepieciešamību par drošības pasākumu piemērošanu.
2. Rīcības plāns primāri piemērojams miera laikā vai hibrīddraudu apstākļos, kad mācību process iestādē tiek organizēts pilnā apjomā, vienlaikus nodrošinot gatavību nekavējoties organizēt patveršanos, kā arī sniedz ieskatu rīcībā, ja valstī militāra apdraudējuma dēļ tiek izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai iestāties kara stāvoklis.
3. Rīcības plāna mērķis ir maksimāli aizsargāt izglītojamo un iestādes personāla dzīvību un veselību, novērst paniku, nodrošināt savlaicīgu lēmumu pieņemšanu un organizētu patveršanos drošās vietās.
4. Šī rīcības plāna lietotie jēdzieni:
 - 4.1. **gaisa apdraudējuma objekts** ir jebkurš neidentificēts, nomaldījies, bezpilota vai citādi apdraudošs lidojošs objekts, tostarp drons, bezpilota lidaparāts, rakete vai cits līdzīgs objekts;
 - 4.2. **patvertne** ir iestādē speciāli šim mērķim izbūvēta un aprīkota telpa vai telpa, kas pielāgota un atbilst III kategorijas patvertnes minimālajām prasībām un paredzēta patveršanās vajadzībām;
 - 4.3. **droša patveršanās vieta** ir iepriekš noteikta iekštelpa, kur iespējams patverties, ievērojot "divu sienu" principu, vai drošākā iekštelpa – pēc iespējas zemākajā stāvā, tālāk no logiem, durvīm, stiklotām virsmām, marķēta ar līnijām, uzrakstiem "DROŠA VIETA" vai atpazīstamiem simboliem, izvietojot virziena norādes uz tām, apzīmējumos izmantojot zilu un oranžu krāsu (vadlīniju 3.pielikums);

- 4.4. **kaskādes princips** ir personu izvietošana pa prioritātēm – vispirms patvertnē vai pielāgotā pagrabā, bet, ja vietu nepietiek vai piekļuve nav iespējama bez kavēšanās, iepriekš noteiktās drošās patveršanās vietās ēkā;
- 4.5. **ārkārtējā situācija** ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvības, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus;
- 4.6. **izņēmuma stāvoklis** ir īpašs tiesiskais režīms, kas izsludināms, ja valsti apdraud ārējais ienaidnieks un/vai valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu;
- 4.7. **kara laiks** iestājas, ja ārējs ienaidnieks ir izdarījis militāru iebrukumu vai citādi vērsies pret valsts neatkarību, tās konstitucionālo iekārtu vai teritoriālo integritāti;
- 4.8. **miera laika vai hibrīd-draudu apstākļos** ir laikposms, kurā valstī nav izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai kara laiks, un iestādes mācību process tiek organizēts pilnā apjomā atbilstoši ikdienas kārtībai;
- 4.9. **šūnu apraides dzeltenas krāsas paziņojums** ir informējošs paziņojums, kas neprasa tūlītēju iedzīvotāju rīcību, bet aicina būt informētiem par iespējamu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā;
- 4.10. **šūnu apraides oranžas krāsas paziņojums** ziņo par konstatētu apdraudējumu Latvijas gaisa telpā, kas paredz tūlītēju iedzīvotāju rīcību atbilstoši sniegtajām rīcības plānam. Šī tūlītējā rīcība tiek iekļauta paziņojumā.

II. Mācību process miera laikā

- 5. Miera laikā, kad mācību process tiek organizēts pilnā apjomā klātienē, gaisa apdraudējuma gadījumā patveršanās tiek organizēta pēc kaskādes principa.

III. Mācību process militāra apdraudējuma laikā

- 6. Ja valstī ir militārs apdraudējums un tiek izsludināta ārkārtējā situācija, izņēmuma stāvoklis vai iestāties kara stāvoklis, klātienes mācību procesu iestādē organizē tā, lai vienlaikus iestādē esošo personu skaits nepārsniegtu iestādes patvertnes un/vai drošo patveršanās vietu kopējo ietilpību.
- 7. Ietilpības aprēķinā, kas ir 0,75 m² uz vienu personu, iekļauj ne tikai izglītojamos, bet arī pedagogus, administrāciju, tehnisko personālu, atbalsta personālu un apmeklētājus. Iestādes aptuvenā patvertnes platība ir 260kvm 347 personu cilvēkietilpība.
- 8. Situācijā, kad valstī tiek izsludināta ārkārtas situācija, izņēmuma stāvoklis vai iestāties kara stāvoklis, iestādes vadība organizē mācību procesu klātienē dežūrgrupu režīmā pēc Izglītības pārvaldes norīkojuma.

IV. Trauksmes izziņošana un sākotnējā rīcība

- 9. Informācija par apdraudējumu var tikt saņemta no agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojuma par gaisa telpas apdraudējumu (piemēram, ar šūnu apraides paziņojumu, trauksmes sirēnām, operatīvo dienestu rīkojumiem vai mobilās lietotnes "112 Latvija" starpniecību), kā arī iestādei pašai konstatējot vizuālu vai skaņas apdraudējumu.
- 10. Apdraudējuma gadījumā informācija tiek izziņota WhatsApp darbinieku grupā, un vadītāja norīkots darbinieks mutiski informē visās telpās esošos, aicinot doties uz drošo vietu.

11. Saņemot agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojumu par gaisa telpas apdraudējumu vai atskatot iestādes iekšējās trauksmes signālam, pedagogi nekavējoties pārtrauc mācību procesu vai jebkuru citu nodarbību, kā arī darbinieki darba procesu.
12. Rīcība atbilstoši šūnu apraides brīdinājuma līmeņiem:
 - 12.1. **Dzeltenā brīdinājuma** gadījumā, kad ir paaugstināts gaisa telpas apdraudējuma risks, āra aktivitātes tiek pārtrauktas un jādodas uz izglītības iestādes telpām, iekštelpās turpina mācību procesu ierastajā kārtībā un vadītājs:
 - 12.1.1. seko atbildīgo institūciju sniegtajai informācijai;
 - 12.1.2. pārbauda sakaru un informēšanas līdzekļu tehnisko darbību;
 - 12.1.3. pārliecinās par patveršanās vietu tūlītēju pieejamību;(remontstrādnieks vai cits vadītāja norīkots darbinieks atslēdz pagrabus)
 - 12.1.4. Vadība sagatavo paziņojumu vecāku informēšanai;
 - 12.2. **Oranžā brīdinājuma** gadījumā, kad ir augsts gaisa telpas apdraudējuma risks un nepieciešams nekavējoties īstenot paaugstinātus drošības pasākumus, rīcība tiek organizēta šādi:
 - 12.3. **Ja oranžais brīdinājums ir stājies spēkā līdz plkst. 7.00 (pirms darba dienas sākuma),** mācības klātienē netiek uzsāktas un:
 - 12.3.1. pirmsskolas izglītības programmu apguvi nepieciešamības gadījumā organizē dežūrrēžimā;
 - 12.3.2. rīkojas atbilstoši šo vadlīniju **1. pielikumā** norādītajai saziņas un rīcības shēmai (tostarp situācijās, kad apdraudējums izsludināts nakts laikā, agrā rītā vai laikā, kad izglītojamie ir ceļā uz iestādi);
 - 12.3.3. nekavējoties informē darbiniekus un izglītojamo vecākus, izmantojot skolvadības sistēmu Eliis un operatīvās saziņas grupas(whatapp).
 - 12.4. **Ja oranžais brīdinājums tiek izsludināts mācību procesa laikā,** nekavējoties pārtrauc mācību procesu un:
 - 12.4.1. iedarbina šī plāna 10. punktā noteikto apziņošanu un organizē personu pārvietošanos uz patvertnēm vai drošām patveršanās vietām;
 - 12.4.2. grupas personāls aizver visus telpu logus un durvis;
 - 12.4.3. veic personu uzskaiti un informē izglītojamo vecākus. (medmāsa vai vadības norīkots darbinieks)
 - 12.4.4. vecākiem gaisa telpas apdraudējuma laikā ir aizliegts patvaļīgi ierasties iestādē, ja tas var traucēt operatīvo dienestu darbu vai apdraudēt personu drošību. Ja vecāki gaisa apdraudējuma laikā pieprasa izglītojamā izņemšanu no iestādes, iestāde izsniedz izglītojamo pret vecāku parakstītu rakstisku apliecinājumu par atbildības uzņemšanos. **(4.pielikums)**

V. Turpmākā rīcība un patveršanās kārtība oranžā brīdinājuma gadījumā

13. Pārvietošanās kārtība un drošība:
 - 13.1. Pedagoģs nodrošina savas izglītojamo grupas pārskatāmu un organizētu pārvietošanos uz patvertni/drošo vietu. Skolotājs paņem grupas sarakstu un tālruni. Ja iespējams, pārvietošanās kolonnu noslēdz otrs iestādes darbinieks.
 - 13.2. Personu kustība ēkā tiek organizēta pa evakuācijas maršrutiem saskaņā ar shēmu, kas ietverta šo noteikumu **2. pielikumā**.

13.3. Iestāde nodrošina tūlītēju atbalstu izglītojamajiem un darbiniekiem ar kustību traucējumiem, hroniskiem veselības riskiem vai citām īpašām vajadzībām. Palīdzības sniegšanu pārvietošanās laikā nodrošina grupas personāls, nepieciešamības gadījumā vadības norīkots papildus darbinieks.

13.4. Darbiniekiem un katrai izglītojamo grupai ir noteikts primārais patveršanās telpu sadalījums un vietas norāde:

Grupa/darbinieki	Patveršanās telpa	Atbildīgais par grupu/darbiniekiem
vadītājas vietniece izglītības jomā	1. korpusa 1. ieejas pagrabs	Vadītāja vietniece izglītības jomā
vadītāja	1. korpusa 1. ieejas pagrabs	
4., 7., 8. grupa	1. korpusa 1. ieejas pagrabs	Attiecīgās grupas skolotājs
māsa (vispārējās aprūpes māsa)	1. korpusa 2. ieejas pagrabs	māsa (vispārējās aprūpes māsa)
lietvede	1. korpusa 2. ieejas pagrabs	
sporta skolotājs	1. korpusa 2. ieejas pagrabs	
logopēdes	1. korpusa 2. ieejas pagrabs	
3., 6., 11. grupa	1. korpusa 2. ieejas pagrabs	Attiecīgās grupas skolotājs
1., 9., 10. grupa	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	Attiecīgās grupas skolotājs
5., 12. grupa	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	Attiecīgās grupas skolotājs
mūzikas skolotāja	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	saimniecības vadītāja
saimniecības vadītāja	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	
apkopējs	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	
remontstrādnieks	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	
sētnieks	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	
virtuves un ēdnīcas darbinieces	2. korpusa 3. ieejas pagrabs	

14. Rīcība, ja apdraudējums konstatēts āra aktivitāšu laikā:

14.1. Ja tūlītēja iekļūšana ēkā nav iespējama un apdraudējums ir tiešs, personāls un izglītojamie rīkojas atbilstoši konkrētajai situācijai un nekavējoties izmanto tuvāko pieejamo aizsegu (piemēram, blakus esošu ēku konstrukcijas, zemes reljefu vai citu fizisku aizsardzību), maksimāli samazinot atrašanos atklātā vietā.

- 14.2. Ja izglītojamie apdraudējuma brīdī atrodas ārpus iestādes organizētā pasākumā, ekskursijā, sacensībās vai citā aktivitātē, atbildīgais iestādes darbinieks ievēro konkrētās atrašanās vietas drošības norādījumus, atbildīgo dienestu informāciju un nekavējoties informē iestādes vadību vai administrāciju.
15. Uzskaites nodrošināšana patvēruma vietā:
- 15.1. Iestāde nodrošina vienotu un precīzu izglītojamo uzskaites veidu patvēruma vietā (izmantojot autorizāciju Eliis un speciālas personu uzskaites veidlapas).
- 15.2. Par personu uzskaiti un datu apkopošanu patvēruma vietā iestādes vadītājs norīko medmāsu vai citu atbildīgo darbinieku. Dati nepieciešamības gadījumā tiek nodoti Liepājas Izglītības pārvaldei (e-pasts, saziņas vietnē WhatsApp izveidotā SOS grupa).

VI. Rīcības plānā paredzētie aizliegumi apdraudējuma laikā

17. Aizliegts:
- 17.1. tuvoties logiem, stiklotām sienām, vestibiliem un citām konstrukcijām ar zemu izturību;
- 17.2. doties ārpus telpām, lai vērotu situāciju un gaisa apdraudējuma objektu;
- 17.3. bez atsevišķas atļaujas atstāt patveršanās vietu;
- 17.4. aiztikt, pārvietot vai pārbaudīt nokritušu gaisa apdraudējuma objektu, tā atlūzas vai citus aizdomīgus priekšmetus;
- 17.5. veikt video filmēšanu vai fotografēšanu, ja tas traucē drošības pasākumu izpildi, atbildīgo personu norādījumu ievērošanu vai rada papildu risku personu drošībai.

VII. Rīcība sprādziena vai trieciena brīdī

18. Sprādziena, trieciena vai tādas situācijas gadījumā, kas liecina par tiešu apdraudējumu, personas paliek drošajā patveršanās vietā atbilstoši 5.3. punktā noteiktajam:
- 18.1. pietupjas, apsēžas vai noguļas;
- 18.2. aizsedz galvu ar rokām;
- 18.3. paliek pēc iespējas tuvāk nesošajai sienai vai citam stabilam aizsegam.
19. Pēc sprādziena vai trieciena iestādes darbinieki pārliedzinās par izglītojamo veselības stāvokli, organizē kārtību un rīkojas saskaņā ar turpmākajiem norādījumiem.
20. Ja ir cietušas personas, pieaugušais pirmo palīdzību sniedz savu zināšanu un kompetences ietvaros, vienlaikus neapdraudot savu un citu personu drošību, un nekavējoties izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (NMPD), zvanot uz tālruņa numuru 112.

VII. Rīcība pēc oficiālas agrīnās brīdināšanas sistēmas paziņojuma par gaisa telpas apdraudējuma atcelšanu

Patveršanās vietu drīkst pamest tikai pēc tam, kad saņemts oficiāls paziņojums par gaisa telpas apdraudējuma atcelšanu.

Ja iestādes teritorijā vai tās tuvumā tiek konstatētas gaisa apdraudējuma objekta atlūzas vai citi aizdomīgi priekšmeti, par to nekavējoties jāziņo atbildīgajiem dienestiem, zvanot uz tālruņa numuru 112.

Iestādes vadība organizē izglītojamo vecāku informēšanu pēc tam, kad izglītojamo patveršanās ir nodrošināta un situācija ir stabilizēta. Pēc apdraudējuma beigām iestādes vadība organizē atkārtotu personu uzskaiti, telpu vizuālo pārbaudi un savlaicīgas informācijas sniegšanu vecākiem. Oficiālās informācijas sniegšanā vecākiem iestādes

darbinieki izmanto tikai iestādes vadības saskaņotus datus, lai novērstu dezinformācijas izplatīšanos.

Iestādes vadībai ir tiesības ierobežot personu piekļuvi iestādes telpām vai teritorijai, ja tas nepieciešams izglītojamo, darbinieku un citu personu drošības garantēšanai vai operatīvo dienestu darba nodrošināšanai.

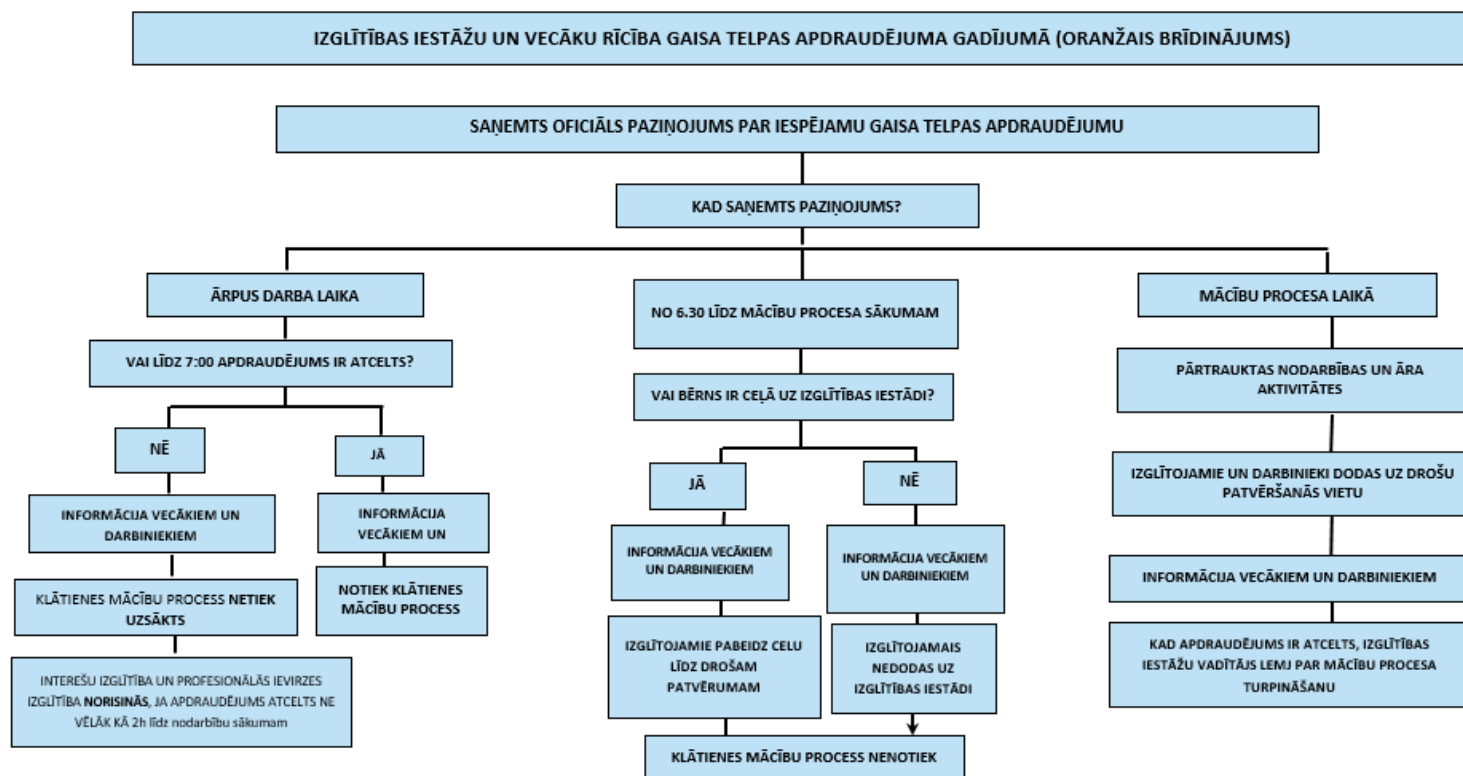
Lēmumu par mācību procesa atsākšanu, saīsināšanu vai pārtraukšanu pieņem iestādes vadītājs, izvērtējot konkrētos apstākļus un par to informē Liepājas Izglītības pārvaldi (izmantojot e-pastu, saziņas vietnē WhatsApp izveidoto SOS grupu vai citu atbilstošu saziņas veidu).

Tehniskais, administratīvais un atbalsta personāls darbojas saskaņā ar iestādes vadības norādījumiem, piedalās atbalsta nepieciešamības noteikšanā un sniedz praktisku un psiholoģisku palīdzību izglītojamajiem, darbiniekiem vai vecākiem.

Iestādes medicīnas darbinieks organizē pirmās palīdzības sniegšanu, izvērtē cietušo stāvokli, ziņo iestādes vadībai par cietušo skaitu un, ja nepieciešams, koordinē saziņu ar NMPD, nodrošinot pirmās palīdzības līdzekļu pieejamību, ciktāl tas neapdraud paša drošību.

VIII. Atbildība un gatavība

28. Par šī rīcības plāna ieviešanu, aktualizēšanu un izpildes kontroli ir atbildīgs iestādes vadītājs.
29. Par rīcības plāna īstenošanu un saziņu ar vecākiem ir atbildīgs vadītājs un vadītāja vietnieks izglītības jomā.
30. Katrs pedagogs un darbinieks ir personīgi atbildīgs par viņam uzticēto izglītojamo organizētu pārvietošanu, uzskaiti un uzraudzību apdraudējuma gadījumā.
31. Ar šo rīcības plānu tiek iepazīstināti visi iestādes darbinieki, izglītojamie un informatīvā kārtībā — izglītojamo vecāki.
32. Iestādē ne retāk kā divas reizes mācību gadā tiek organizētas praktiskās mācības noteiktā rīcības algoritma pārbaudei.
33. Rīcības plānu pārskata ne retāk kā reizi gadā, kā arī gadījumos, ja mainās iestādes telpu izvietojums, patveršanās vietu skaits, ietilpība, evakuācijas maršruti vai norīkotās atbildīgās personas.

2. pielikums

Shēma ar pārvietošanās maršrutiem uz patvertnēm un drošām patveršanās vietām

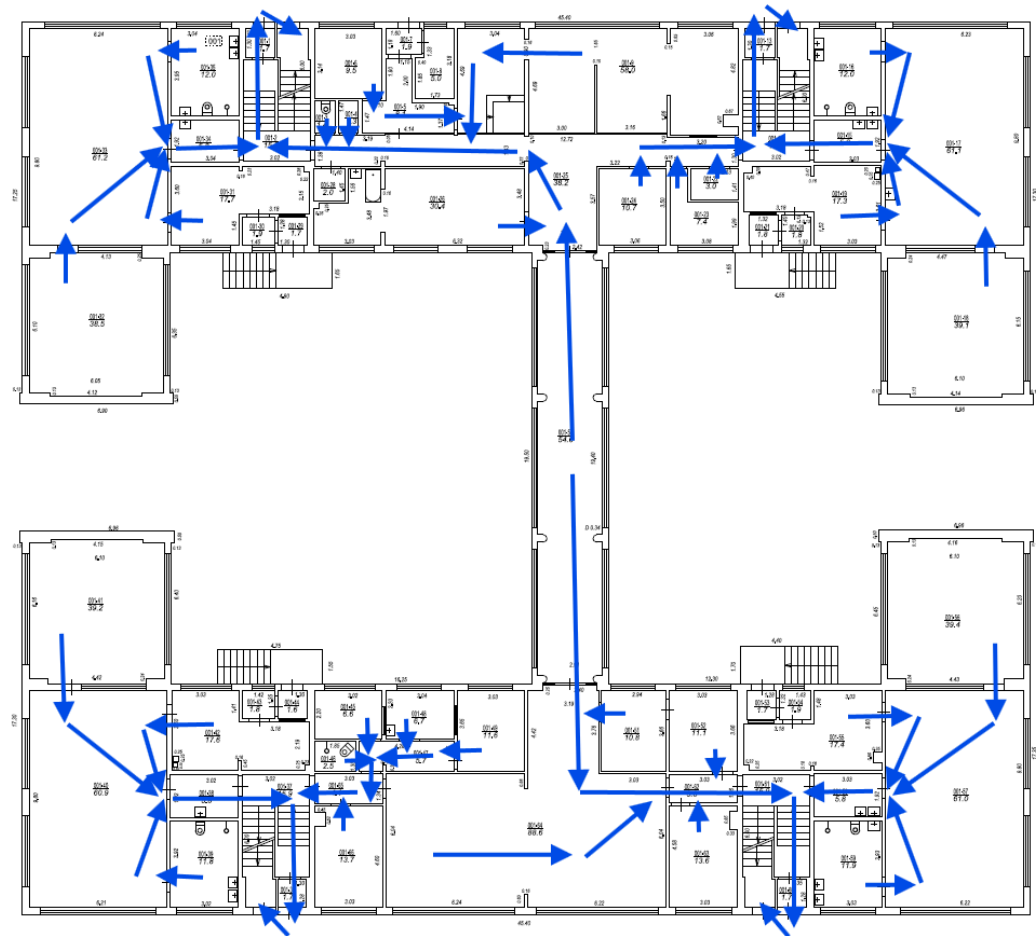
1. Mērķis

- 1.1. Šis pielikums nosaka iestādes telpu izvietojumu, drošās patveršanās vietas un pārvietošanās maršrutus gaisa telpas apdraudējuma gadījumā.
- 1.2. Shēma paredzēta pedagogu, darbinieku un izglītojamo iepriekšējai iepazīšanai un praktiskai lietošanai apdraudējuma brīdī.
- 1.3. Katra grupa pārvietojas uz tuvāko noteikto drošo patveršanās vietu, ko nodrošina attiecīgais pedagogs.

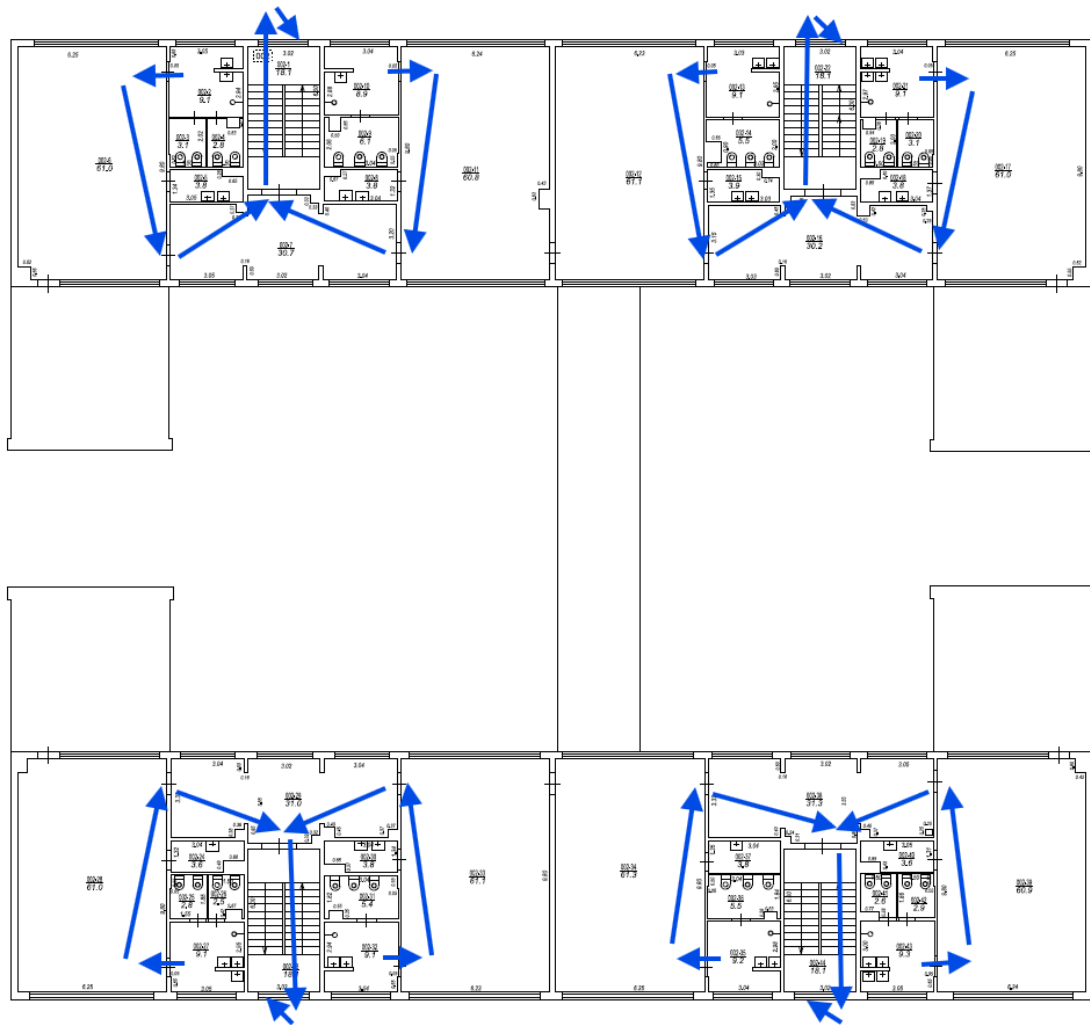
2. VIZUĀLĀ SHĒMA

- 2.1. Rīcības plānā iestāde ievieto iestādes stāvu un pagraba/patvertnes telpu plānu.
- 2.2. Plānā iezīmē:
 - 2.2.1. patvertnes un drošās patveršanās vietas.
 - 2.2.2. katra kabineta, kur notiek mācību process, sasaiste ar patvertni vai drošās patveršanās vietu;
 - 2.2.3. pārvietošanās maršruts uz patvertni vai drošās patveršanās vietu;
 - 2.2.4. pirmās palīdzības aptieciņu, ugunsdzēsības līdzekļu, dzeramā ūdens ņemšanas un atrašanās vietas.

1.stāva plāns

2.stāva plāns

Pagaraba stāva plāns

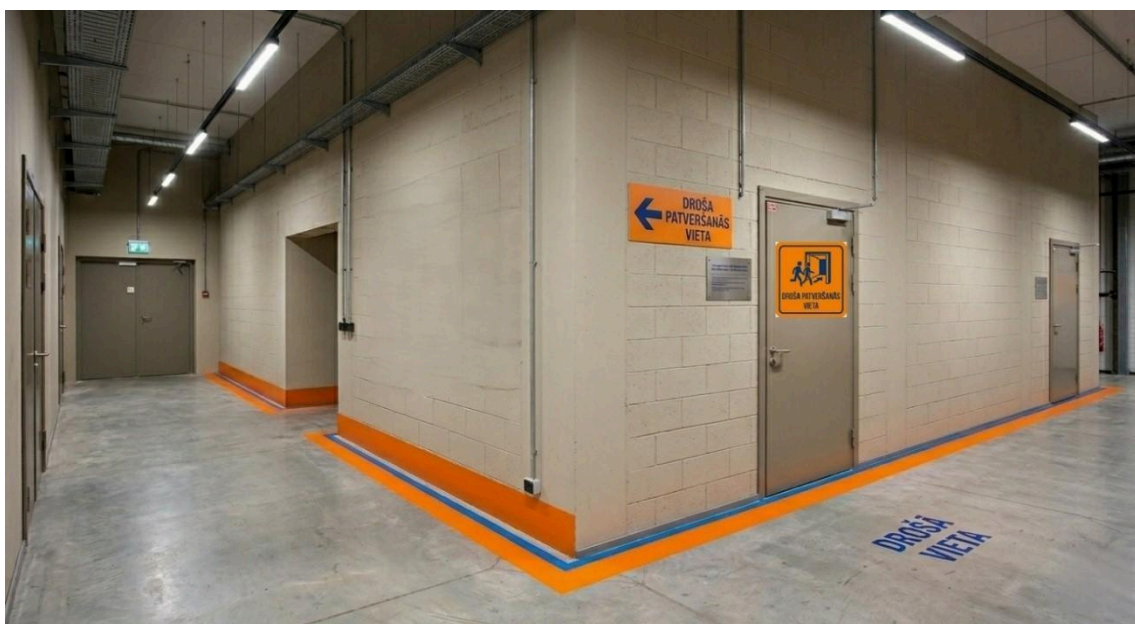
DROŠO PATVERŠANĀS VIETU MARKĒJUMI

1. Drošas patveršanās vietas apzīmē ar oranžas un zilas krāsas līniju markējumu. Markējumu uzklāj uz telpas grīdas vai sienas virsmām, nodrošinot tā redzamību.

2. Virzienu uz drošām vietām norāda ar zilām bultām uz oranža fona. Klāt atļauts pievienot skaidrojošos uzrakstus.

3. Ja telpa pilnībā atbilst drošas patveršanās vietas kritērijiem, pie ieejas tajā izvieta drošības zīmi. Šādā gadījumā līniju markējums telpas iekšpusē nav nepieciešams

APLIECINĀJUMS

Es,

(vārds, uzvārds)

izglītojamā _____

(vārds, uzvārds)

likumiskais pārstāvis, apliecinu, ka esmu informēts/-a par izglītības iestādē “Zīļuks” noteikto rīcību gaisa telpas apdraudējuma oranžā brīdinājuma gadījumā.

Apstiprinu, ka pēc savas iniciatīvas ierodos izglītības iestādē un izņemu bērnu no iestādes telpām, uzņemoties atbildību par bērna drošību.

Vecāka paraksts _____

Datums _____ Laiks _____